

FÖRSVARSMAKTEN

Rörligt Baskoncept och ATS/R

- Bakgrund
- ATS/R Förmåga
- Utrustning
- Avsteg
- Frågor

ATM Advisor Stix Johan Schödin
Flygstaben GenA Luftfartssektionen
johan.schodin@mil.se 070-3000950

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare
Ann Gylden, 0708-395934,
ann.gylden@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Hemställan om utveckling av flygtrafiktjänster

Bakgrund

Försvarsmakten arbetar med att återta ett antal förmågor för att möta den förändrade hotbilden i omvärlden. En av dessa förmågor är att på ett rörligt sätt nyttja fler start- och landningsmöjligheter än de flygplatser Försvarsmakten driver, för att utöka möjligheten att sprida stridsflygplan på marken. I detta koncept behövs flygtrafiktjänster. Luftfartsverket har enligt instruktionen från Regeringen uppdrag att bedriva flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart, och därför varken kan eller får Försvarsmakten utöva dessa tjänster i Sverige.

Hemställan

Med anledning av ovanstående hemställer Försvarsmakten till Luftfartsverket att utveckla flygtrafiktjänster lämpliga att använda i ett rörligt baskoncept.

Omfattning

Försvarsmakten har identifierat att de flygtrafiktjänster som behövs i konceptet förmodligen

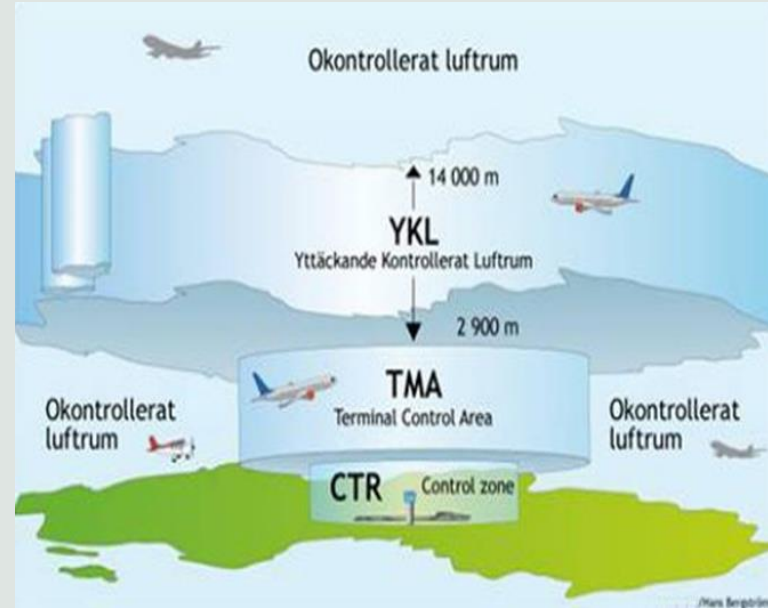

- På marken avgränsas ett manöverområde där flygplatskontrolltjänst utövas.
- I luften avgränsas normalt inget särskilt luftrum för denna verksamhet. Status på luftrummet beror på var aktuell plats är belägen. Ingen flygplatskontrolltjänst utövas i luften av den rörliga ATS-enheten.

- Snabbt att upprätta
- Mobilt
- Ökad operativ effekt för FM
- Förmåga att kommunicera med luftfartyg och fordon.
- Förmåga att kommunicera med andra ATS och funktioner som STRIL och FPC.
- Utöva alarmeringstjänst på aktuell plats.
- Bidra till att starter och landningar blir så säkra som möjligt
- **VMC och Dager** i dag. Utvecklas mot mörker och IMC

Verka vid tillfällig vägbas, upprättad bas eller befintlig flygplats

LFV LOM 4.24.3

- ✓ Då verksamheten vid den tillfälliga start- och landningsplatsen där ATS/R opererar kan få påverkan på trafikflöde vid annan ATS-enhet ska ATS/R ta kontakt med närliggande ATS-enheter innan upprättande. För att fastställa formerna för samverkan ska ett LoA skrivas vid upprättande i CTR och TIZ samt under, eller i nära anslutning till, TMA och TIA. Ett generellt LoA är redan upprättat mellan ATS/R och ATCC ESOS/ESMM.
- ✓ SATCO ansvarar för att initiera det gemensamma flygsäkerhetsarbetet mellan närliggande ATS-enhet och ATS/R-enhet. SATCO tillhandahåller **mall för LoA, hämtad ur ATS/R Dhb, D-2019-154602**. SATCO eller delegerad personal är behjälplig om angränsande ATS-enhet önskar stöd i lokalt flygsäkerhetsarbete exempelvis med tidigare flygsäkerhetserfarenheter samt identifierade riskkällor för ATS/R.
- ✓ Då Försvarsmakten ser behov av att kunna genomföra verksamhet utan fördröjning kan LoA och flygsäkerhetsarbete förberedas i god tid innan upprättande av en tillfällig start- och landningsplats.

Avsteg från gällande regelverk för ATS/R.

- ✓ På marken upprättas ett tillfälligt manöverområde där flygplatskontrolltjänst utövas. I luften avgränsas normalt inget särskilt luftrum för denna verksamhet. Status på luftrummet beror på var aktuell plats är belägen. Ingen flygplatskontrolltjänst utövas i luften av den rörliga ATS-enheten.
- ✓ ATS/R utövar inte observationstjänst utan tillhandahåller uppgifter om vind, ev. siktnedsättningar och lufttryck. Temperatur ges på begäran. Vinduppgift inhämtas från portabel vindmätare. Vindriktning och styrka tillhandahålls.
- ✓ ATS/R registrerar inte radio-, telekommunikation eller bakgrundsljud. Inspelad radiokommunikation kan erhållas från FM.
- ✓ Färdplaner och flygtrafikledningsmeddelanden hanteras ej.
- ✓ Uppställningsplats för ATS-enheten är vald så att banan och inflygningsriktningarna kan övervakas samt att tillämplig hinderfrihet från banan uppnås. För militär banklass 2-6 tillåts normalt inga hinder inom 30 meter från bankant. För tjänsten nödvändig militär personal, fordon och materiel kan dock i samråd med platschef tillåtas intill 12,5 meter. Med hänsyn till det korta avståndet från bankant ska kontroll genomföras att det finns fri väg från uppställningsplatsen om den hastigt måste lämnas.

✓ Godkännande av Transportstyrelsen 2019-10-03
TSL 2018-8189

✓ ATS/R endast för militär luftfart

Frågor och funderingar?

ATM Advisor Stix Johan Schödin
Flygstaben GenA Luftfartssektionen
johan.schodin@mil.se 070-3000950